

Victoria Tiblom (SD)
Nordisk Råd

Besvarelse af spørgsmål E 14/2025 om affaldshåndtering i mindre lokalsamfund/ fråga om sophantering i mindre samhällen.

Kære Victoria Tiblom

Jeg takker for spørgsmålene vedrørende affaldshåndtering i mindre lokalsamfund, som gengives og besvares nedenfor. Departementet for Natur og Miljø har oversat spørgsmålene til henholdsvis grønlandsk og dansk. Departementets oversættelse er også gengivet her.

- 1. Stämmer det att det sedan cirka 20 år tillbaka råder ett generellt förbud mot förbränning av avfall i sophus på Grönland, även i de mindre samhällena där infrastrukturen för avfallshantering är ytterst begränsad?**

Er det sandt, at der i omkring 20 år har været et generelt forbud mod afbrænding af affald på lossepladser i Grønland, selv i mindre samfund, hvor infrastrukturen til affaldshåndtering er ekstremt begrænset?

Svar:

Den første grønlandske miljølov blev vedtaget i 1988 og siden har der været krav om at affald skal håndteres i dertil godkendte anlæg. Affalds- og miljøområdet er i dag reguleret via Inatsisartutlov nr. 9 af 22. november 2011 om beskyttelse af miljøet og de tilhørende bekendtgørelser. Anlæg til håndtering af affald skal afhængig af type have en miljøgodkendelse eller en VVM-godkendelse, i henhold til Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 11 af 20. august 2004 om miljøgodkendelse af særligt forurenende virksomheder m.v., eller Selvstyrets bekendtgørelse nr. 5 af 27. marts 2013 om vurdering af visse anlægs virkninger på miljøet og betaling for miljøtilsyn.

I den nuværende lovgivning er der mulighed for, at Naalakkersuisut efter en konkret ansøgning fra kommunalbestyrelsen kan give dispensation til midlertidig at foretage åben afbrænding af forbrændingseget affald. En række af kommunerne har benyttet sig af denne mulighed.

- 2. Hur motiverar regeringen detta förbud, trots att det innebär att avfallet i praktiken lagras under lång tid och därmed riskerar att förorena mark och hav?**

Brevdato: 30-09-2025
Sagsnr.: 2025 - 17218
Akt-id: 25778169

Postboks 1614
3900 Nuuk
Tlf.: (+299) 34 50 00
Fax: (+299) 34 54 10
E-mail: pan@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Hvordan retfærdiggør regeringen dette forbud, selvom det i praksis betyder, at affaldet opbevares i lang tid og dermed risikerer at forurene land og hav?

Svar:

Som nævnt under besvarelsen af spørgsmål 1, så kan Naalakkersuisut efter konkret ansøgning fra kommunalbestyrelsen meddele dispensation til at foretage åben afbrænding af forbrændingsegnet affald.

Naalakkersuisut mener, at åbne afbrændinger, så vidt muligt, skal undgås. Åben afbrænding er en meget dårlig løsning miljø- og sundhedsmæssigt. Med åbne afbrændinger er der ingen kontrol med forbrændingen og forureningen, da den åbne afbrænding spredes rundt i det omkringliggende miljø. Der er f.eks. risiko for forurening af drikkevandssøer mm. Ved forbrændingen dannes der dioxin som selv ved små mængder er kræftfremkaldende. Dioxin er derfor et af de stoffer som man ønsker at begrænse udledningen af mest muligt.

3. Är regeringen medveten om att transporten av avfall från sophus till hamn i flera samhällen sker med små fyrhjulingar över svårframkomlig terräng – med stor risk för nedskräpning och ytterligare miljöpåverkan?

Er regeringen klar over, at transport af affald fra lossepladser til havnen i flere samfund udføres med små ATV'er over vanskeligt terræn – med høj risiko for henkastning af affald og yderligere miljøpåvirkning?

Svar:

Naalakkersuisut er bekendt med de udfordringer der er på affaldsområdet. For at hjælpe kommunerne, så har kommunerne i en lang årrække fået støtte fra Miljøfonden til forbedring og udviklingen af affaldsområdet. Der er givet midler til en række transportprojekter, hvor affald transporteres fra bosteder uden forbrændingsanlæg, affaldsturneer mm. Derudover er givet støtte til det kommunale affaldsselskab's byggeri af to affaldsforbrændingsanlæg. Formålet med støtten fra Miljøfonden er bl.a. at sikre en miljø- og sundhedsmæssig forsvarlig affaldshåndtering i hele landet.

4. Anser ministern att det är rimligt att lokalbefolkningen tvingas leva med dessa sanitära och miljömässiga risker – medan man av princip skrinlägger förbränning som en temporär lösning?

Anser ministeren det for rimeligt, at lokalbefolkningen tvinges til at leve med disse sanitære og miljømæssige risici - mens forbrænding som udgangspunkt er skrinlagt som en midlertidig løsning?

Svar:

Som nævnt under besvarelsen af spørgsmål 1 og 2, så kan Naalakkersuisut efter en konkret ansøgning fra kommunalbestyrelsen meddele dispensation til midlertidig åben afbrænding af forbrændingsegnet affald.

Naalakkersuisut arbejder generelt for at sikre en effektiv, miljø- og sundhedsmæssig forsvarlig affaldshåndtering i hele landet.

5. Vad gör regeringen konkret för att minska miljöriskerna vid avfallshantering i mindre samhällen som t.ex. Oqaatsut?

Hvad gør regeringen specifikt for at reducere miljørisiciene ved affaldshåndtering i mindre samfund som Oqaatsut?

Svar:

Ansvar for affaldsområdet er delt mellem Selvstyret og kommunerne. Kommunerne er den primære myndighed med ansvaret for håndtering og bortskaffelse af affald. Kommunerne har ansvaret for affaldshåndtering med indsamling, håndtering og bortskaffelse af affald. Det indebærer blandt andet driften af de kommunale anlæg til at modtage og behandle affald.

Selvstyret som central myndighed skal sikre det nødvendige lovgrundlag og følge op på/deltage i videreudvikling af affaldsområdet.

Naalakkersuisut arbejder og forvalter ud fra Affaldshandlingsplan 2020-2031. Det er Affaldshandlingsplanen som er grundstenen i myndighedernes arbejde på affaldsområdet, og det er Affaldshandlingsplanen der sætter de overordnede rammer for kommunernes lokale affaldshåndtering.

Naalakkersuisut's Affaldshandlingsplan 2020-2031 kan findes på Naalakkersuisut's hjemmeside. Affaldshandlingsplanen indeholder en detaljeret beskrivelse af fem målsætninger. For hver målsætning beskrives, hvilke aktiviteter der skal iværksættes. Der redegøres desuden for de administrative konsekvenser, samt overordnede afledte sundheds- og miljømæssige forbedringer. For nærmere detaljer henvises derfor til Affaldshandlingsplan 2020-2031.

Kommunen skal i henhold til miljølovgivningen hvert 4. år udarbejde en 12-årig kommunal affaldsplan. De kommunale affaldsplaner skal være inden for rammerne af den nationale affaldshandlingsplan. Affaldsplanen skal gerne hjælpe kommunen med at få overblik over sin nuværende affaldshåndtering, og være med til at prioritere indsatsen på affaldsområdet fremadrettet. For nærmere detaljer henvises til de enkelte kommuners affaldsplan, hvor kommunens konkrete planer for de enkelte bosteder ofte fremgår.

6. Planerar den grönländska regeringen att revidera sin hållning till förbränning av avfall – i synnerhet som tillfällig lösning tills bättre logistik och infrastruktur finns på plats?

Planlægger den grønlandske regering at revidere sin holdning til forbrænding af affald – især som en midlertidig løsning indtil bedre logistik og infrastruktur er på plads?

Svar:

Naalakkersuisut arbejder som nævnte ud fra Affaldshandlingsplan 2020-2031 og her en af målsætning at der skal etableres en fælles/national forbrændingsløsning. Dette for at sikre en effektiv affaldshåndtering, der er miljø- og sundhedsmæssig forsvarlig, og hvor affald udnyttes bedst muligt til genanvendelse, som energiressource mv. Der er således i dag etableret et

kommunalt affaldsselskab. Det kommunale affaldsselskab har bygget to moderne affaldsforbrændingsanlæg, der kan modtage og håndtere forbrændingseget affald fra de andre bosteder.

7. Hur beaktar regeringen den växande turismen och dess påverkan på avfallsmängderna i dessa mindre orter?

Hvordan ser regeringen på den voksende turisme og dens indvirkning på affaldsmængderne i disse mindre lokalsamfund?

Svar:

Kommunerne skal som nævnt udarbejde kommunale affaldsplanen. Affaldsplanen skal hjælpe kommunen med at få overblik over sin nuværende affaldshåndtering. Derudover skal affaldsplanen være med til, at kommunen kan prioritere indsatsen på affaldsområdet fremadrettet.

Naalakkersuisut anbefaler kommunerne at medtænke en eventuel øget affaldsmængde fra turisme i den kommunale affaldsplanlægning.

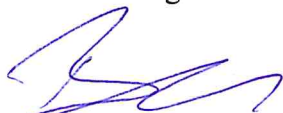
8. Har ministern för avsikt att besöka dessa samhällen själv och ta del av lokalbefolkningens frustration kring den nuvarande situationen?

Har ministeren til hensigt selv at besøge disse lokalsamfund og høre lokalbefolkningens frustration over den nuværende situation?

Svar:

Som Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked, Indenrigsanliggender og Miljø har jeg og mit Departementet for Natur og Miljø en løbende dialog med kommunerne om hvordan affaldshåndteringen i kommunerne kan forbedres. Derudover har jeg i min periode holdt flere borgermøder, idet jeg mener det er vigtigt, at borgerne får mulighed for at stille spørgsmål, lade deres perspektiver få plads og lade deres stemme blive hørt.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Bentiarq Ottosen